Otuzdördüncü sene. Sayı - 5212 : 855

SENTA
Lokantası
AÇILDI
Beyoğlu Galatasaray karşısı 220
Popof idaresinde kıymetli

Tasviri Efkâr

MÜSTAKİL YEVMÎ GAZETE

Telefon : 20520
Telg. Tasviriefkâr, İstanbul

Cuma 23 İlkteşrin 1942

Tek kollu makas gibi bekâr da noksan bir mahlûktur.

Franklin

(Şerhi 2 nci sahifemizde)

Millî Şef Radyo evinde

Reisicumhur İsmet İnönü evvel ki gün Münakalât Vekâletinde yaptığı tetkikler esnasında Münakalât Vekili Amiral Fahri Enginden izahat alırken

Ankara, 22 (Tasviri Efkâr) — Bu akşam Radyo Senfoni Orkestrası güzel bir konser vermiştir. Bu konseri Reisicumhur İnönü ve refikaları şereflendimişlerdir. Konserde Başvekil ve refikaları, bütün Vekiller ve seçkin bir davetli kütlesi hazır bulunuyordu.

Bu musiki ziyafetinde bilhassa Necil Kâzım Aksesin «Ankara Kalesi» isminde bir senfonisi çalınmış ve muvaffakiyet kazanmıştır. Konserden sonra Reisicumhur İnönü Necil Kâzım Aksese iltifatta bulunmuşlardır.

Hububat satış fiyatları tesbit edildi

Buğdaya 30 - 35, arpaya da 25 kuruş konması muhtemel

Ankaradan İzmir Ticaret gazetesinin aldığı bir habere göre hububata tatbik edilecek azami satış fiyatının tespiti için yapılan tetkikler sona ermek üzeredir. Söylendiğine göre buğdaya 30 - 35, arpaya da 20 - 25 kuruş fiyat konulması kuvvetle muhtemeldir. Konya, Polatlı ve diğer mıntakalardaki Belediye mübayaa heyetlerine alım işlerini durdurmaları emredilmiştir Bundan anlaşıldığına göre bu husus-

(Devamı sahife 3, sütun 4 te)

Vekiller Heyeti toplandı

Amerikadan Isveç vapurlarile geniş mikyasta buğday gelecek

Ankara, 22 (Tasviri Efkâr) — Heyeti Vekile bugün öğleden sonra Başvekil Saracoğlunun reisliğinde toplanmış ve bu içtimada bütün vekiller bulunmuştur.

(Devamı sahife 3, sütun 1 de)

* * *

Ticaret Vekili İngiliz Sefirine bir ziyafet verdi

Ankra, 22 (Tasviri Efkâr) — Ticaret Vekili Behçet Uz, bugün Ankara Palasta İngiltere Büyük Elçisi şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir. Ziyafette Ticaret Vekâleti Müsteşarı, Toprak Ofisi Umum Müdürü, İngiltere sefareti ticaret ataşesi ve İngiliz ticaret şirketi mümessilleri hazır bulunmuşlardır.

KAHİREDE

Vurguncu dayakla yola getiriliyor

İSTANBULDA

Halkın sıkıntısına rağmen evinde 85 teneke yağ çuvalla un ve şeker saklayan bir bakkal mahkemeye verildi

Kahire, 22 (A.A.) — Hükûmet vurguncular ve muhtekirler için alenen kırbaç dayağı cezasını kabul etmiştir.

EV DEĞİL ERZAK DEPOSU İMİŞ

Eyüpte, bakkallık yapan Lûtfi Güleçin karne ile satmak üzere aldığı şekeri halka dağıtmıyarak sakladığı haber alınmış ve evinde yapılan aramada 47 kiloluk bir sandık şeker bulunmuştur. Bundan başka yine evinde saklı bir buçuk çuval un, 61 teneke zey-

(Devamı sahife 3, Sütun 1 de)

Günün yazısı

Zayıf kalmıya mahkûm anlaşma

AMERİKA Reisicumhuru M. Roosevelt ile bazı arkadaşları Rusyaya yeni mesaj göndererek «biz Amerikalılar müttefikiniz olmakla iftihar ediyoruz» demişler.

İngilizler de münasebet düşürdükçe ya siyasi adamlarının nutuklarile veyahut gazetelerinin neşriyatile Rusyaya iltifat ve takdir ibzal eylemekten hiç geri kalmıyorlar.

Anglo-Saksonlarda birdenbire Rusyaya karşı hasıl olan bu gönül alâkasına mukabil Ruslarda da Anglo-Saksonlara karşı aynı bağlılık ve sevgi gösterilerine çokluk şahit olmuyoruz. Biâkis Sovyet muhitlerinde müttefikleri Anglo-Saksonlara karşı bazı hoşnutsuzluk ve iğbirar alâmetleri bile mütemadyen göze çarpıyor.

Ruslar bu hoşnutsuzluklarını âh radyo neşriyatile, kâh Londra veya Vaşington sefirlerinin tenkitkâr sözlerile, kâh da kendi gazetelerinin yazılarile izhar ve ilân ediyorlar.

Meselâ Pravda gazetesinin bu defa damdan düşer gibi Hessden bahsetmesi bu cümledendir. M. Hess, malûm olduğu üzere, geçen sene bir tayyare ile bir gün Almanyadan kalkıp damdan düşer gibi İngiliz adalarına inen ve İngiliz milletine iltica eden en mühim Nazi fırkası reislerinden biridir.

Bu zatın İngiltereye iltica meselesinin içyüzü el'an halledilmiş değildir. Bunun halledilmemesinin sebeplerinden biri de bu macera etrafında İngilizlerin şimdiye kadar son derece ketum davranmış olmalarıydı. İngilterede matbuat hürriyetinin el'an hemen tam olarak mevcut olmasına ve gazeteler için de bu tarzda maceralar gevezelik ve dedikoduculuk etmek için bulunmaz vesilelerden olmasına rağmen, İngiliz matbuatı, anlaşılan hükûmetin ricası üzerine, Hess macerası etrafında hemen hiçbir şey yazmadılar ve yazmıyorlar. Ondan dolayı da bu macera, hâlâ bugün de, ilk gündeki esrarlı mahiyetini muhafaza etmektedir.

Hattâ dünya efkârı bu meseleyi unutmuş, ondan bahsetmeyi hatırına bile getirmez olmuştu.

İşte tam böyle bir sırada Rusların nâşiri efkârı Pravda gazetesi, harp mücrimlerinin cezalandırılması bahsini vesile ederek, İngilterede bulunan M. Hess'in muhakeme altına alınması talebini ortaya attı.

Daha şimdiden böyle bir talepte bulunmanın hiçbir mânası olamıyacağını ufak bir mülâhaza bile meydana çıkarır. Bir ke-

TASVİRİ EFKÂR

(Devamı sahife 3, Sütun 1 de)

Zaman kimin için çalışıyor

Göbbels diyor ki:

İngilizler zamana artık dost değil bir mezarı gibi bakmalıdır

Çünkü o bizim tarafımıza geçti

Alman Propaganda Nazırı Dr. Göbbels

Berlin, 22 (Hususî) — Harbin idaresi, tekâmül ve inkişafı hususlarında inkâr edilemez bir ehemmiyeti haiz olan bir mevzua temas eden Alman Propaganda Nazırı Dr. Göbbels, haftalık «Das Reich» mecmuasında çıkan yeni makalesine başlık olarak «Zaman kimin lehine çalışıyor?» sualini intihap etmiştir. Dr. Göbbels İngiliz propagandası tarafından daima ileri sürülen ve zamanın İngiltere lehine çalıştığını iddia eden nazariyeyi karşılamakta ve «Zaman harp

(Devamı sahife 3, sütun 3 te)

Hind denizinde korkunç bir hâdise

Bir Transatlantik tayfuna tutularak mürettebatile battı

Vichy, 22 (A.A.) — Asya Deniz Münakalât Kumpanyasına mensup Laos transatlantik gemisinin 11 İlkteşrin gecesi Hindiçini kıyıları açığında tutulduğu bir tayfun sonunda mürettebat ve subay olarak 60 kişi ile battığı bugün bildirilmiştir.

Laos transatlantiği sâfi 10.900 tonilâto tutarında id.

Yahudi Brod üç sene hapse mahkûm oldu

Başka bir Yahudi de 297 bin Drahmi kaçırırken suçüstü yakalandı

Dükkânında mevcut 2552 liralık kumaşı, müracaat eden müşterilere:

— Kumaş kalmadı, diyerek bunları satmaktan imtina eden Sultanhamamında «Brod» kumaş mağazası sahibi Simon Brod ile tezgâhtarı David'in 1 numaralı Millî Korunma mahkemesinde yapılan muhakemeleri dün neticelenmiştir.

Mahkeme, suçu sabit görmüş ve her iki suçluyu da üçer sene ağır hapse, biner lira para cezasına mahkûm etmiştir. Ayrıca müsadere olunduktan sınra Defterdarlıkça satılan kumaşların bedelinin de müsaderesine karar verilmiştir.

YAHUDİ BİR DÖVİZ KAÇAKÇISI

Edirnede sarraflık yapan Mordohay adında bir Yahudi 297 bin drahmiyi hududtan kaçırırken sivil muhafaza memurları tarafından yakalanmıştır. Suçlu evvelce de bir döviz kaçakçılığından sabıkalıdır. Hakkında Adliyece tahkikata başlanmıştır.

Etibank müdürü değişti

Ankara, 22 (Tasviri Efkâr) — Etibank Umum Müdürü Reşid Osman Gencer, İktısat Vekâleti Baş müşavirliğine tayin edilmiştir. Münhal Umum Müdürlüğe kimin getirileceği malûm değildir.

Bulgar silâh fabrikalarına suikast

Düşman paraşütçüleri dinamitle top fabrikasının tezgâhlarını attılar

Berne, 22 (A.A.) — Bulgaristanda silâhlı ve maskeli 15 kişinin Plowdiv'deki silâh fabrikasına girerek gece bekçilerini öldürdükleri, tezgâhlarla makineleri dinamitle attıkları ve yarı yarıya imal edilmiş külliyetli miktarda topu tahrip ettikleri haber verilmektedir. Bunların düşman hizmetinde çalışan paraşütçüler oldukları resmen bildiriliyor.

Afrika harbine ait mühim haberler

Müttefikler Çat gölü şimalinde mühim mikdarda vesait ve kıtalar tahşit etmişler

Bu su etleRommel ordusunu yandan vurarak Libyadan çıkarmıya çalışacaklarmış

Londra, 22 (A.A.) — Vichy'de şimdi hâkim olan kanaate göre Afrikanın garbında harekete geçen müttefikler şimalde Fransız müstemlekelerine değil Libyada Mihvere taarruz edeceklerdir. Sekizinci orduya sayıca üstün Amerikan ve muharib Fransa kuvvetlerile tanklar, kamyonlar ve traktörler, söylendiğine göre, Çad gölünün şimalinde tahşid edilmiştir. Bunlar on gün içinde Rommel kuvvetlerine yandan taarruz edebileceklerdir. Bu takdirde Mihver kuvvetleri için teslim olmaktan veya tekrar vapurlara binerek

(Devamı sahife 3, sütun 7 de)

Şark cephesinde

Rus kıtaları İrandan Kafkasyaya çekildi

Rusların Stalingrad şimalinde yaptıkları şiddetli bir taarruz akim kaldı

Alman tebliği

Berlin, 22 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Kafkasyanın garp kısmında Alman dağ kıtaları şiddetli yağmurlara rağmen düşman mevzilerini yarmıya muvaffak olarak yapılan ev mu

(Devamı sahife 3, sütun 5 te)

Rus tebliği

Moskova 22 (A.A.) — Sovyet öğle tebliği:

21 ilkteşrin gecesi kuvvetlerimiz, Stalingrad ve Mozdok çevrelerinde düşmanla çarpışmışlardır. Başka cephelerde değişiklik olduğu bildirilmemiştir.

(Devamı sahife 3, sütun 4 te)

Alman kıt'aları son ileri hareketlerile Tuapse civarındaki Rus mevzilerinin bir kısmını daha ele geçirerek Rus Karadeniz filosunu barındıran bu limana biraz daha yaklaşmışlardır. Ruslar bu kesimde şiddetle mukavemet etmektedirler. Son gelen haberlerde İrandaki Rus kuvvetlerinin de Kafkasyaya getrilmekte olduğu bildirilmektedir. Yukarıdaki haritada bu cephedeki son vaziyet görülmektedir.

Bakışlar

Basit bir hukuk ve mantık davası

Peyami SAFA

İNGİLTERE zaferi kazandıktan sonra ikinci dünya harbinin mes'ullerini muhakeme etmiye karar vermiştir.

İkinci dünya harbinin mesulleri kim? İngilizlere göre Almanlar!

İngiltere bugün Almanya ile harp halindedir; tecavüzün mes'uliyetini de ona yüklediği için davacı mevkiinde bulunuyor. Herhangi bir muhakemede davacının aynı zaman da hâkim sandalyasına oturması ve kendi menfaatleri lehine karşısındakini cezalandırması adalet tarihinde yeni bir devir açan hayret verici bir inkılâp olur ama bizim bildiğimiz bütün hukuk prensiplerinin de altını üstüne getirir.

Bu yeni muhakeme usulünün pek doğru olduğuna inandığımızı ve bu fikre kendimizi alıştırdığımızı farzedelim. Anglo-Saksonların hem müddei, hem de hâkim sandalyesine oturmalarının ilk şartı nedir? Harbi kazanmak. Harp ne ile kazanılır? Kuvvetle. Bundan çıkan neticeye göre, bir mücadelede kendini haklı farzeden taraf, galip geldiği takdirde, karşı tarafı muhakeme ve mahkûm edebilir.

Almanlar da kendilerini haklı farzediyorlar. O halde onlar da harbi kazanırlarsa, bu İngiliz prensipine dayanarak düşmanlarını muhakeme ve mahkûm edebilirler.

Her iki halde de adalet esası terkedilmiş, yerine kuvvet esası geçirilmiş oluyor. Dünya kuruldu kurulalı milletler arasındaki davalarda adalet değil, kuvvet caridir. İngilizler, milletler arası hukukunun hiçbir müeyyidesi olmadığını ilân etmekle sadece tarihî bir haki-

(Devamı sahife 2, sütun 1 de)

Harp sonrası

Davaları hakkında bazı düşünceler

Yazan: *Mahmud ALÂIYELI*

ŞÜKRANLA görüyoruz ki, hükûmetimiz harp sonu ekonomisini de şimdiden düşünmektedir. Yeni tesis edilen harp ekonomisi bürosuna verilen vazifeler arasında bu mevzu da dahildir. Bundan cesaret alarak harp sonu, ekonomisine taallûk eden bir meseleyi sayın Başvekilimizin dikkat nazarına arzetmek istiyorum.

Harp ne şekilde biterse bitsin bu harbin sonunda İstanbul transit işlerinin büyük bir ehemmiyet kesbedeceğinden şüphe edilemez. Öyle ki harbin bitmesinden bir müddet sonra İstanbulun transit muameleleri, memleketimizin iç ve dış ticaretine, işçilik sahasına ve daha bir çok cihetlerden çalışma mevzuuna, kazanç kaynaklarına çok genişlik ve tenevvü verecektir. Bunların aynı zamanda devlet hazinesine ve Belediyeye de ehemmiyetli gelirler temin edeceği tabiidir. Ancak o zamanki transit işlerinin, mevcut limanımız ve vesaitimizle tedvirine imkân olamaz. Yeni tedbirler almak lâzımdır. Aksi takdirde memleketimizde mühim bir servet kaynağı teşkil edecek olan transit işleri yabancı limanlara kaçar. Alınacak tedbirlere gelince bütün teferrüatile mükemmel, modern bir serbest liman tesisinden ibarettir. İşte bu tesisatın hazırlığına da şimdiden başlamak icap eder. Vakıâ en küçük bir bina inşasında bile büyük güçlükler çekildiği şu malzeme yokluğunda, koca bir serbest liman tesisi hazırlığına başlamak düşüncesini abes görecek kimselerin de bulunabileceğini düşünmemiş değilim. Fakat bir serbest limanın, plânını vücude getirebilmek için başka memleketlerdeki örnekler üzerinde tetkikler yapılması, ona göre yerinin tayin ve tesbit olunması ve ondan sonra yerin istimlâki muamelelerinin ikmali, yâni bir kazma vurmıya sıra gelmeksizin yapılması zaruri olan bu işlerin başarılması çok zamanlara muhtaçtır. Bu hazırlıklara şimdiden başlanmaz da harbin bitmesi beklenirse korkarım ki çok geç kalmış oluruz. O takdirde ise tasavvur ettiğimiz transit işleri yabancı limanlarda cereyana başlar ve orada takarrür eder.

Yer meselesi: İstanbul serbest limanının; bundan üç beş yıl önce bazılarının düşündükleri gibi Haliçte veya Galatada yahut Gedikpaşada kurulması bahis mevzuu olamaz. Serbest liman geniş, hâli ve nisbeten ucuz arazi üzerinde tesis olunabilir. Transit mallarının serî bir surette vapurlardan çıkarılması, vapurlara yükletilmesi icap eden mallara manilâsyonlar yapılması, ve alınıp satılması, transit mahallinde uzun müddet bekletilmesi, velhasıl her türlü muamelenin hem serî ve kolayca ve hem de pek az masraflarla yapılmasını temin edecek şekilde antrepolar inşa ve en fennî vasıtalar tesis olunması lâzımdır. Öyle olmalıdır ki transit işleri ve teferrüatı Akdeniz kıyılarındaki diğer en ucuz limanların masraflarından herhalde daha az masraflarla ve daha sür'at ve daha kolaylıklaıla tedvir olunabilsin. Böyle bir mükemmel serbest liman kurulup da işletilmiye başlanıldıktan sonra İstanbula gelip giden, burada oturan, para harcıyan yabancılar tedricen o kadar çoğalacaktır ki Perapalas, Tokatlıyan, Parkotel gibi üç küçük oteli bile -normal yıllarda - yaşatamıyan şehrimizde yeniden büyük oteller yapılmasına ihtiyaç hasıl olacaktır.

Hulâsa, arzettiğim serbest liman işi tehiri caiz olmıyan iktısadî en mühimlerimizden biridir. Şu; saydığım şartları haiz bir serbest liman; belki Pendik, yahut, Çekmeceler taraflarında kurulabilir. Bunları şehre uzak denilemez. Zira şimendifer hatları lüzumuna göre çoğaltılır. Sık, serî banliyö trenleri ve denizden de sık, serî küçük vapurlar işletilir. Bu suretle, serbest limanın kurulacağı Pendik veya Çekmece tarafları İstanbula pek yakınlaştırılmış olur.

Mahmut Alâiyeli
İstanbul tüccarlarından

Memur maaşları

Ayın 26 sından itibaren verilmeğe başlanacak

Hükûmetin verdiği karar üzerine Maliye Vekâleti defterdarlıklara gönderdiği bir tamimde bu ay maaşların Cumhuriyet bayramından evvel verilmesini bildirmiştir. Maliye bu parayı bankalardan avans suretile alarak ayın 26 sında dağıtmıya başlıyacaktır.

Sirkecide fecî bir tren kazası oldu

Dün sabah Sirkecide tren yolunda fecî bir kaza olmuş, bir amele ağır surette yaralanmış, diğeri de vagonlar arasında kalarak ölmüştür. Ölen amelenin ismi Ali oğlu Yusuf, yaralanan da Hüseyindir. Yusufun vücudünde hiçbir yara ve bere izi görülmemiştir. Ceset Morga kaldırılmıştır.

Ekmek alırken bayıldı

Divanyolunda 16 numarada oturan 65 yaşlarında Ümmü Gülsüm, dün Divanyolunda fırından ekmek alırken kalabalık arasında düşerek bayılmış ve vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanarak hastaneye kaldırılmıştır.

Mısır Sefiri

Şehrimizde bulunan Mısır sefirimiz Hakkı Safa, dün akşam ekspresle Ankaraya hareket etmiştir.

Meb'usların Çorluda temasları

Çorlu, (Tasviri Efkâr) — Mebuslarımız Cemil ve Faik Öztırak, Çorlu Halkevinde halkın derdini dinediler. Halk en ziyade çiftçinin tohumsuzluğundan, aşe zorluğundan ve ihtikârın çok ileri gittiğinden şikâyet etti. Mebuslar not alarak icabına bakılacağını vaad ettiler.

MURATLIDA BÜYÜK PEHLİVAN GÜREŞLERİ

Muratlıda Çocuk Esirgeme Kurumu menfaatine tertip edilen büyük pehlivan güreşlerinden Tekirdağlı Hüseyin, Kasım Tafariyi yenerek birinciliği aldı. Başalında da Lüleburgazlı Alâmetle, Ramizli Niyazi berabere kaldılar.

Bakışlar

Basit bir hukuk ve mantık davası

Peyami SAFA

(1 inci sahifeden devam)

kati resmen tekrarlamış oluyorlar.

Buraya kadar şaşılacak bir şey yoktur. Fakat milletler arası hukukunun temeli yalnız kuvvete dayanınca ortada bu dünya harbinin mes'ulleri kalır mı? Hem de İngilizler kuvvete karşı hakkı müdafaa için harbe girdiklerini tekrarlayıp durmuyorlar mı? Bu yeni adalet prensipile hakkın yerine kuvveti ikame eden Anglo-Saksonlar, harpten sonra Mihvercileri hangi adalet prensipine aykırı hareket etmekle suçlandıracaklar? Ortadan kaldırmak istedikleri kuvvet esasını, daha harp bitmeden kendileri tesis ve ilân etmiş olmuyorlar mı?

Bu esas baki kaldıkça harpten sonra dava açmıya lüzum yok: En büyük mahkeme salonu harp meydanıdır. Hele şu ikinci cephe bir açılsın da hangi tarafın mahkûm olacağı anlaşılsın!

Dahilî
Küçük haberler

Son beş gün zarfında tramvaydan atlıyan 324 kişi cezaya çarptırılmışlar ve 413 noksan ekmek müsadere edilmiştir.

Erciyeşde kar yağdı

Kayseri (Tasviri Efkâr) — Burada havalar birdenbire soğumıya başlamıştır. Senenin ilk karı Erciyşe düşmüştür.

Temenniler

Çiftçilerin Ofisten bekledikleri

Yakacık köyünde çiftçi Arif Tiryaki yazıyor:

«Ziraat işlerinde kullandığımız hayvanlarımıza Ofis tarafından verilen haftada 4 kilo kepek az gelmekte ve hayvanlar bu gıda ile ziraat işlerini başaramamaktadırlar. Halbuki Büyükada ve Heybelide paytonlara koşulan hayvanlara günde 2 şer kilo arpa verildiğini hayretle öğrendik. Bizim çiftçi hayvanlarımız da bu lûtuftan istifade edemez mi?»

İSRAFI ÖNLEMEK İÇİN

İskenderundan Ahmed Çolak oğlu yazıyor:

«Tasarrufa riayet etmek bilhassa şu zamanda kat'i bir zarurettir. İsrafın önüne geçmek için her memlekette zengin ailelerden müteşekkil bir cemiyet kurulur ve bunun âzaları halka (kendi nefislerinde de tatbik etmek şartile) tavsiyelerde bulunurlar. Bu usulün yurdumuzda da tatbikine acaba imkân yok mudur?»

Yeniden canlanan bir dava

Soyadı Meselesi

— 2 — [*]

Gayri meşru birleşmeler ve nesebî bozuk doğmalar için anketler tertip eden projeler hazırlıyan Adliye Vekâletinin, gayri meşru ve gayri millî isimlenmeler için de endişe duyması, harekete geçmesi zamanı artık gelmiştir

YAZAN
Prof: Ziyaeddin Fahri

SOYADI meselesi etrafında son aylar esnasında yapılan ilmî neşriyatı takip ederken en son olarak değerli tarih muallimlerimizden Hüseyin Namık'ın araştırmasına rastlıyoruz. Dr. Turanoğlu Osman, Prof. Arıkoğlu R. Oğuz'u ve Dr. Rıza Nuru takip eden muharrir, ilkin 1934 tarihli soyadı kanununun kıymetine işaretle başlıyor:

«Bu kanun en mükemmel, en esaslı hükümleri ihtiva eden kanunlarımız dan birisidir. Halk tarafından iyi tatbik edilmediyse bunun sebebini kanunu tatbika memur olanların vazifesini yapmamalarına atfetmek gerektir (1). Türk tarihi mensuplarından olan H. Namık, bu vazifenin evvelâ memurlara, sonra âlimlere düştüğünü düşünüyor: Âlimler, soyadı olacak isimlere dair «ciddî bir eser» vücude getirmediler. Memurlar da, soyadı kanununun bazı maddelerini tatbik edebilecek kültürden mahrumdurlar. Birçok gayretkeşler ticarî bir maksatla «ciddiyetten uzak soyadı risaleleri» neşrettiler (2). Memurlar ise, bilfarz kanunun soyadı olamıyacağını söylediği aşiret isimlerinin cahili oldukları için işin farkına varamadılar ve meselâ «Afşar» ismini soyadı olarak tescil ettiler. Bugünkü anarşik vaziyet, bu halin tabiî bir neticesidir. Hayret edilmemelidir.

Muharrir, bundan sonra soy isimlerini bir tasnife tâbi tutuyor. Başta psikoloğlarımız ve bilhassa psikiatri mensupları için de dikkate değer bir isim zümresi var:

Sıfatlardan yapma isimler (Yüksel, Atılgan... ilh gibi). Bu zümrenin arkası sıra içtimaiyatçılar ve psikanalizcileri alâkalandıracak gayri Türk soyadlarını seçenleri görüyoruz. Bunlar arasında «aslen Türk olmayıp aslını ve neslini hatırlatmak gayesile cibilliyetini soyadında gösterenler» vardır. (Elöve, Bilman, Bekman, Dino, Akerson, Berkson, Birson, Con, Bayer... ilh gibi). Meseleyi, bir müddet evvelki tarih telâkkisile birlikte muhakeme eden tarihçi H. Namık, bundan sonra uydurma türkçe isimlerden bahsediyor: «Millî tarihimizin hudutlarının Mısırlılara, Hititlere, hattâ Amerika kavimlerine kadar teşmil edildiği bir devirde uydurma kelime modasına uyarak yapılan ve asla türkçe olmıyan soyadları vardır. (3)» Nihayet cedlerden intikal eden aile adını muhafaza edenleri unutmamak lâzımdır. Muharrire göre bu, *«En doğru bir hareket»* tir.

Hüseyin Namık, bundan sonra tekrar soyadı kanununa temas ediyor ve soy isimlerinin «kanuna uygun olmadığı» neticesine varıyor. O halde ne yapmalı İki yol var: Ya kanunu değiştirmek ve teşekkül eden soyadlarına uydurmalı, yahut isimlerimizi kanuna uygun şekilde tadil etmelidir. Bu iki yolu gösteren muharririn, ya bu yollardan birini, yahut ikisinin barıştırıldığı bir üçüncü yolu işaret edeceği. Türk kanun koyucusunu büyük bir enerji ile harekete davet eyliyeceği, alâkadarları mücadeleye çağıracağı zannediliyor. Fakat yazısının son satırları, tarih muallimini çok bedbin göstermektedir: *«Bize kalırsa hiçbir şey yapmak doğru değildir. Olan olmuştur. Soyadlarımız bizim ruhî hâletimizi, sıfatlarımızı, cibilliyetimizi göstermesi itibarile canlı bir tarih vesikasıdır! Evlâtlarımıza bıraktığımız binlerce ibret verici vesikalar içinde, bırakınız, bunlar da bulunsun!»*

★

Muharririn bu araştırması hakkındaki düşüncelerimizi sıralıyalım. İlkin H. Namık'ın hareket noktasını doğru bulmuyoruz. 1934 tarihli soyadı kanunu zannedildiği gibi «mükemmel» ve «esaslı» değildir. Araştırma sahibi «mükemmellik» in hangi noktalarda olduğunu gösterme diği için biz de «mükemmeliyetsizlik» in hangi noktalarda bulunduğunu işarete burada lüzum görmüyoruz. Aile isimlerini hukukî şekilde tesis meselesindeki gayritabiliklerden en ziyade mes'ul olan, daha ziyade bu kanunun tedvin ve vaz'edilş tarzıdır. Kanun, aile isimlerinin Türkiyede sanki mevcut olmadığı esasından hareket etmiş veya kanun tatbikatçılarına, halka bunu telkin eylemiştir. Cedlerdenberi devam edegelen aile isimlerinin muhafazasını «en doğru bir hareket olarak» tavsif eden H. Namık, soyadı kanununun bu noktayı gözönüne alması lüzumunu düşünmeliydi, kanaatindeyiz. Bu «en doğru hareket» in önüne geçen engell, herşeyde evvel bu kanunun ortaya atılması tarzında bulmak lâzımdır.

Araştırmadaki tasnif hakkında şimdilik sükût etmek daha muvafıktır. Daha evvel «Bozkurt», «Millet», «Tarıdağı» muharrirleri de ayrı ayrı tasnif tecrübeleri yapmışlardı. Bunların hepsi aşağı yukarı hep birbirine benziyor. Yalnız muharrir bir yerde hakiki türkçeden neyi kasdettiğini pek karanlık bırakmaktadır. Bir taraftan «uydurma türkçe» aleyhdarıdır. Fakat öbür taraftan «babalardan asırlardanberi kalan aile adlarını... türkçe dahi olmasa onu aynen almakta tereddüt etmiyenler» i tenkid ediyor. Yanlış anlamıyorsam muharrir meselâ «Alemdaroğlu», «Serdaroğlu», «Hatiboğlu», «Eyüboğlu» gibi daha ilk bakışta türklük duygusu aşılıyan tabiî ve tarihî aile isimlerinin taşınmasına pek taraftar değildir. Eğer böyle ise H. Namık, önceden türkçecilik hakkındaki görüşünü biraz belirtmek mecburiyetindeydi.

Bize kalırsa bu neviden aile isimleri, meselâ muharririn kendi soyadından daha tabiî, daha türkçe, daha hayatiyet sahibi ve daha temellidir.

Nihayet bir nokta daha: Yeni devlet merkezimizdeki bir kültür müessesesinin gençliği yetiştirmekle mükellef uzuvlarından birinin, anarşili bir manzara arzeden soyadları karşısında ipin ucunu bırakacak tarzda bedbin, görünmesi doğru mudur? Tarihçi olan muharrir, kendisinden sonraki tarihçilere vesika bırakmak düşüncesile «soyadlarımız, cibilliyetimizi göstermesi itibarile canlı bir tarih vesikasıdır. İbret verici bir vesika olarak evlâtlarımıza bırakalım» diyor. Bu meselede muharrir, yarınki tarihçiye daha iyi bir vesika bırakmak arzusunu gütmeli idi. Eğer hâdisede bir bozukluk varsa münevver bir taraftan, kanun vazıı ve Devlet adamı diğer taraftan bu bozukluğu düzeltmelidir. Yoksa «olan olmuştur» diyerek cemiyete küsmek, inkılâp Türkiyesinin inkılâpçı ve imanlı münevverlerine yaraşmasa gerektir. Bununla beraber ilâve edelim ki genç ve milliyetçi muharririn, soyadı meselesini düşünen mücadeleci muharrirler arasına katılarak millî bir hukuk ve ahlâk meselesi halini alan bu işi etraflı surette düşünmesi, çok iyiden muztarip olması, hastalığı pek güzel teşhis etmesi, kendi zahirî bedbinliğini telâfi ediyor. Temenni edelim ki bu sırada «gayri meşru birleşmeler» için anketler, projeler hazırlıyan Adliye Vekâleti önümüzdeki sene içinde de «gayri meşru, gayri millî isimlenmeler» ikin endişe duysun ve yeni bir «Aile İsmi Kanunu» vücuda getirmek için harekete geçsin.

Ziyaeddin FAHRİ

(*) Bundan evvelki makaleler gazetemizin 20 Nisan 942, 19 Eylûl 942 ve 28 Eylûl 942 tarihli sayılarında çıkmıştır.

(1) Bk. H. Namık: Soyadlarımız, Çınaraltı Mecmuası, 1942, sayı 51.

(2) Burada muharririn O. Prof. B. Atalay'ı kasdettiği anlaşılıyor. Filhakika bütün nüfus idarelerimiz, Sayın Bay Atalay'ın «Türk adları» isimli risalesini kullanmışlardır. İki sene evvel Erzurumda, birkaç ay evvel de Kastamonuda ve Elazizde yaptığımız araştırmalarda bu risalenin kullanıldığına şahit olduk. İleride risalenin mahiyetinden ayrıca bahsetmek isterim.

(3) Bk. H. Namık: Zikri geçen mecmua, Sf. 4.

Bir tavzih ve bir hakikat

Filit yerine renkli su satan bir müessese vaziyetin yanlış telâkkı edildiğini söylüyor. Fakat....

İki gün evvelki nüshamızda Şark Ticaret Evi, Amerikan madeni yağlar deposunun haşerat öldüren ilâç yerine renkli mâyi sattığı ve bunun için de mağaza sahiplerinin Millî Korunma mahkemesine verildiğini yazmıştık.

Dün mezkûr firmadan aldığımız tavzih mektubunda ticarethanelerinde böyle bir hâdisenin vukubulmadığı ve kendilerinin de Millî Korunma mahkemesine verilmedikleri yazılmakta idi.

Alâkalı makamlardan yaptığımız tahkikata nazaran; yukarıda ismi geçen firma, Ankarada Ümit bakkaliye mağazasına haşerat öldürücü ilâç satmıştır. Fakat Ankarada Ümit bakkaliyesinden alışveriş eden müşteriler bu mayii kullandıkları zaman bunun haşerata hiç tesir etmediğini görmüş ve meseleden Ankara Müddelumumiliğini haberdar etmişlerdir.

Ankaradan yapılan tahkikat sonunda Ümit bakkaliyesine bu malların mezkûr firma tarafından satıldığı anlaşılmıştır. Keyfiyet Ankara Müddelumumiliğinden İstanbul Millî Korunma mahkemesine bildirilmiştir. Burada da yapılan tahkikat hâdiseyi teyid etmiştir. Bunun üzerine firma hakkında tahkikata başlanmıştır. Bu tahkikat iddia ettikleri gibi durmamış olup devam etmektedir.

Şark Ticaret Evinden aldığımız mektup şudur:

«20/10/942 tarih ve 5209/852 numaralı Tasviri Efkâr gazetenizin ikinci sahifesinin üçüncü sütununda güya renkli madeni yağını Filit diye satıldığından, Şark Madeni yağları ticarethanesi sahibi Levinin yakalanarak Millî Korunma Mahkemesine verildiği yazılı olduğu görülmüş, halbuki böyle bir hal mevcut olmadığı gibi mallarımızın evsafı hakkında vaki olmuş bir istizahın, bu suretle telâkki edilmesi muvafık olmadığından keyfiyetin aynı sütunda tashihen yazılmasını dileriz.»

SİYASİ VAZİYET

İrandan Ruslar çekiliyor

HARP harekâtının son doğurduğu siyasî tesir, İranın şimalden gelen tazyikın altından kurtulmuş olmasıdır. İranın Azerbaycan eyaletile Geylân, Mazındıran ve diğer şimal eyaletlerindeki Kızılordu kıt'alarının büyük bir kısmı çekilmiştir.

Bu kuvvetlerin Maverai Kafkasyayı, Almanlara karşı müdafaa edecek kuvvetleri takviye için Şimali Azerbaycana ve Gürcistana çekildikleri muhakkaktır. Çünkü Azerbaycan ve Gürcistandaki mevcut Rus kuvvetleri şimalden gelmekte olan Alman baskısına karşı koyacak halde değildir.

Yerli ahali de itimada şayan olmadığından Maverai Kafkasyanın müdafaasında Kızılordu münhasıran Rus unsurundan olan askerlere dayanmaktadır. Bu kuvvetlerden bir kısmının da Sevinçkale (Grozny) petrol havzasile Dağıstanı müdafaa için daha evvel şimalde Terek cephesine sevkedilmiş olması muhtemeldir.

Şimali İrandaki Kızılordu kuvvetleri üç yüz binden aşağı miktarda bulunmadığı tahmin olunuyordu. Bu kıt'alar en genç ve güzide tümenlerden müteşekkil idi.

Şimdi Rusların çekildikleri şehir ve mıntakaların muhafazası işi cenubî İrandaki İngiliz ordusuna yüklenmiş oluyor. Şimdiye kadar İran ordusunun idare ve kumandası Kızılorduya ait bulunuyordu.

İrandan Kızılordu kuvvetlerinin büyük bir kısmının çekilmesi üzerine İran ordusunun idare ve kumandasını da İrandaki İngiliz ordusu Başkumandanı deruhde etmiştir. Rusların İrandan çektikleri çeyrek milyon askerin yerini İngiliz ve Amerikan askerlerinin doldurması icap ediyor.

Son günlerde gerek Tahranda, gerek Delhide mühim askerî ve siyasî müzakereler cereyan ediyordu. Yakınşark işleri Nazırı ve İngiliz Harp Kabinesi azası, Avustralyalı Casy, Tahrana gelmiş ve buradaki İngiliz, Rus ve İran siyasî adamları ve kumandanlarile uzun istişarelerde bulunmuştu. Bu müzakerelerin sonunda İranın muhafaza ve müdafaası işleri Amerikalı kuvvetler ve kumandanlar tarafından deruhde edileceği ve İngilizlerin yalnız İrakın ve belki de yalnız Filistin ve Mısırın müdafaasile iktifa edecekleri şayi olmuştu.

Şimdi ise Tahran ve Delhi müzakerelerinin daha ziyade Rusların İrandan çekilmelerile alâkadar bulunduğu anlaşılıyor. Gerek İdil Suyu (Volga), gerek Maveraî Kafkasyada Rusların vaziyetinin ne kadar müşkül olduğu ve Alman baskısının ne kadar ağır bulunduğunu Ruslar ve İngilizler gizlememektedirler. Sovyetlere göre Stalingradda her yirmi Alman askerine karşı ancak bir Rus askeri döğüşmektedir. Bu nisbet ağustostanberi Stalingradda ve şimalî Kafkasyada devam eden kanlı muharebelerin Kızılordu saflarında ne kadar büyük boşluklar peyda eylediğini isbat etmektedir.

İşte bu boşlukları doldurmak için İrandaki Rus kuvvetlerinin kısmı küllisi çekilmektedir. Eğer Almanlarla müttefikleri bu yaz büyük kuvvetlerle Kafkasyaya ve Volgaya kadar ilerliyerek Ortaşarkta Rusların arkalarını tehdit etmemiş olsalar da bunların İrandan çekilmeleri şöyle dursun, bilâkis Basraya kadar sarkmaları memûldü. Delhide İngiliz Generalleri Wavell ve Auchin-Leck ve Amerikalı General Stillwell arasındaki uzun görüşmeler yalnız Japonların Hindistana yapmaları muhtemel olan taarruzla alâkadar olmadığı şimdi anlaşılıyor.

Muharrem Feyzi TOGAY

ATMACA

Yazan: Peride Celâl — *Roman: 9*

ÇIKAN KISIMLARIN HÜLÂSASI

Handan, kız kardeşi Melihanın çayında, kalabalığa ve eğlenceye rağmen sıkıldı ve erken ayrıldı. Yolda birdenbire yüzü görünmiyen bir gölge farketti. Kalbi şiddetle çarpmıya başladı. Bu, delicesine sevdiği, fakat bir kenara bıraktığı erkeğe ne kadar benziyordu. Evde kocasını buldu. Çocuğunun odasına girdi. Kocası Faruk kayınanasına Melihadan ve Cemalin karısı Sabahattan bahsediyordu.

Fakat Faruk, Sabahata karşı derin bir meyil hissediyordu. Hattâ bir kere onu kolları arasına almıştı.

Çocuğunun anası olan kadın için düşündüğü haksız şeyler!.. Sonra Sabahata karşı duyduğu bu kuvvetli ihtirası, en yakın akrabasının karısını bu kadar istekle arzulamak!. Halbuki Cemali ne çok severdi!..

Ne yapmalı? Bu kadını her görüşünde onunla yatmaktan başka bir şey düşünmüyordu. Bu çirkin, alçakça birşey, fakat bu böyle.. Bütün bunlar onun düşüncelerini karmakarışık eden, sâkin ruhunu bulandıran şeylerdi. Adetâ değiştiğini hissediyordu. O sebepsiz sitemler, şikâyetler, Handana karşı haksız tenkitler, belki hepsi içinde hissetmekte olduğu bu karışıklıktan ileri geliyordu. Bunun çaresi? Düşünmemeğe gayret etmek, herşeyi cereyanına bırakmak..

Faruk elindeki gazeteyi asabiyetle hışırdattı. «Budalalık ediyorum, iş olacağına varır» diye düşündü. Nihayet herşey bitmiş sayılmaz. Kendime hâkim olacağım. Bu Sabahat meselesine bir son vermek lâzım. Eğer Handan şüphelenirse! Ençok da bundan korkuyordu. Belki Handan kızmaz, bağırmaz, bunu mesele yapmazdı. Fakat öyle bir bakar ve öyle bir gülümserdi ki... Hayır Handan hiçbirşey bilmemeliydi. Basit bir heves, geçici bir arzulama.. olsun yine karışı öğrenmemeliydi. Bu ona hakaret gibi bir şey olurdu. Halbuki Handana hakaret edilmezdi. Faruk karısının tenkit ettiği bir çok taraflarına gizliden gizliye hayrandı. Bu korku ve hürmetle karışık garip bir hayranlıktı. Onun, o durgun için için ateşli gözlerinde öyle karanlık bir mâna, sâkin, çekingen duruşunun altında öyle bir gurur irade saklıyıl ki... Handana ihanet etmek? Bu gülünç bir şey olurdu. Handan da duysa buna gülerdi. Çenesini okşar, hattâ «zavallı Farukçuğum!» diye onunla eğlenirdi. Faruk bir an garip bir korku, heyecan içinde: «Ben ondan başka kimseyi sevemem, sevmiyorum» diye, düşündü. Handan yine kızar, için için onun o durgun, mağrur tavrına sinirlenir, kendisinden uzak ve kendisinden üstün olduğu için hattâ ona kin duyar, ondan şüphelenir, onu merak eder, endişe ile kafasından, kalbinden gelip geçen şeyleri kendi kendisine sorar, evhamlanır, hepsi olur. Yalnız ondan vazgeçemezdi. Onun mevcudiyeti kuvvetli bir zincirdi, kopmaz bir bağdı. Ondan ayrılamazdı. Belki de onu Handana böyle zaman zaman küstüren, yabancılaştıran ve Sabahate sürükliyen, tatmin olmamış, arzuları, istekleriydi. Eğer Handanı kollarına aldığı zaman o gözlerin derinliklerine nüfuz edebilse, o durgun yüzün gerisinde olup bitenleri anlıyabilse.. onu o zaman..

Fakat bütün bunları altı senelik evlilikten sonra düşünmek gülünçtü Faruk «fazla hassas olmıya başladı» diye, kendi kendisile eğlenmiye çalıştı. Her şeyin yolunda olduğunu, hayatında hiçbir pürüz olmadığını kabul etmek istiyordu. Buna çalışarak gazeteye kendini verdi. Birinci sahifede büyük harflerle harp haberleri vardı. Alman şehirlerine İngiliz akınları, Ruslar geriliyor.. Yunanistanda açlık ...

Genç adam, «işte müthiş olan, korkunç olan bul diye söylendi. Sonra ben kalkmış, burada kendi küçük dertlerimle tasalanıyor, düşüncelere dalıyorum. Ötde açlıktan, döğüşmekten milyonlarca insan ölüyor...» ve bir anda şahsî düşüncelerinden, sıkıntılarından kurtularak hırs, merakla bir politika yazısını okumıya daldı.

Öbür tarafta Evin'in odasında Handan, küçük beyaz karyolanın yanındaki alçak koltuğa gömülmüş, eli kızının karyoladan sarkan yumuk, ilik elinde, mavi kuş masalını anlatıyordu:

— Evvel zaman içinde yemyeşil bir ormanda, mavi bir kuş yaşıyordu. Annesi onu dünyaya getirdiği zaman «bu küçük yeşil ormandan dışarı çıkmıyacaksın» demişti. Bu ormanın dışında tehlikeler, korkunç tuzaklar, müthiş yırtıcı kuşlar doludur. Bunlar hepsi melek yüzleri, sevgi dolu çağırışlarile sana yaklaşır, seni aldatmıya, parçalamıya bakarlar. Onların iyisini fenasından ayırt etmek güçtür. Ekseri en güzelleri, en fenalarıdır. Sen bir sülünle kartalı ayırt edemiyecek kadar cahilsin. Onun için burada kal. Çiçekler, rüzgâr, güneş ve kendin gibi küçük kuşlarla eğlenmene, yaşamana bak.» Küçük mavi kuş annesine, sözünü dinliyeceğini, ormandan çıkmıyacağını söz vermiş. Zaten bulunduğu yerde pek de mes'utmuş. Orada öyle renkli çiçekler, yapraklar, böcekler, kuşlar varmış ki.. zaten bir kuş daha fazla ne ister Mavi kuş ormanda ağaçtan ağaca konar, şarkılar söyler, kendi gibi küçük kuşlarla uçuşlar yapar ve hayatından hiç de şikâyet etmezmiş. Yine bir gün avare, neş'eli, daldan dala konup giderken rüzgâr ipek kanatlarını okşamış, tatlı, aldatıcı bir sesle: «Zavallı küçük mavi kuş diye fısıldamış, seni buraya, bu ormanın içine kim hapsetti? Geniş ufuklardan, büyük yeşil ormanlardan, binbir güzellik dolu kırlardan, engin, uçsuz bucaksız denizden uzak, bütün bunlara hasret küçük kalbin sıkıntıdan bunalmıyor mu? Eğer istersen, eğer cesaret etsen..»

Küçük mavi kuş daha fazla dinlememiş, rüzgârdan kaçıp yuvasına dönmüş. Amma rüzgârın dedikleri uzun zaman kulaklarında çınlamış durmuş. O gece ilk defa sıkılmış, tasalı, tasalı ötmiye, sızlanmıya başlamış.

Ertesi gün rüzgâr mavi kuşu bulmuş, yine kulağına aynı şeyleri fısıldamış.

(Devamı var)

Vecizelerin şerhi

Tek kollu makas gibi bekâr da noksan bir mahlûktur.

FRANKLİN

Evlenmek ve bir yuva kurmak tabiat ve cemiyet kanunlarının icabatındandır. Bu kanunlara riayet etmiyen insanlara dikkat ediniz, muhakkak surette kusurlu, noksan ve gayritabiî yaradılışlardır. Kusurlarının ve noksan yaradılışlarının tevlit ettiği evlenme aleyhdarlığını, muhakkak ki beşer saadetinin en geniş bir surette tanılabileceği bu mukaddes yuva aleyhinde sözler söyliyerek örtmiye ve gizlemiye çalışırlar. Hayatlarının sonuna kadar bekâr kalmış adamlardan çekininiz.

Günün yazısı

Zayıf kaimiya mahkûm anlaşma

(Başmakaleden devam)

re M. Hess'in şimdiden harp mücrimi addedilmesi imkânsızdır. Çünkü M. Hess Almanyada iken de doğrudan doğruya harp işlerine karışmış bir adam değildir. Sonra harp mücrimleri meselesi esasen çocukça ortaya atılmış bir meseledir. Geçen harpte de tecrübe edilmiş olan bu meselenin halline imkân olmıyacağını herkes takdir eder. Maamafih bu defa harp mücrimleri meselesinin ciddî tutulacağını farzetsek bile onun için harbin sonunu beklemek lâzımdır. Üç senedir karşılıklı devam eden kan akıtma faciası sona ermeden kimin masum veya kimin maznun olduğu tayin edilemez ve binaenaleyh bu bapta bir hüküm de verilemez.

Bunun böyle olduğunu Pravda da şüphesiz pekâlâ bilir. Öyle olduğu halde ortaya durup durken bir Hess davası meselesi çıkarmasını, Rusların müttefikleri Anglo-Saksonlara karşı hoşnutsuzluklarını göstermek arzularından başka bir şeye atfetmiye imkân yoktur. Herhalde Rus Bolşeviklerile, Anglo-Sakson demokratları arasındaki anlaşmanın zayıf noktaları vardır ve bu zayıf noktalar, vakit vakit muhtelif vesilelerle kendini göstermektedir.

TASVİRİ EFKÂR

Vurguncular a dayak

(1 inci sahifeden devam)

tinyağı ve 24 tene ke sadeyağı bulunmuş ve müsadere olunarak suçlu Millî Korunma Mahkemesine verilmiştir.

Bundan başka yine Eyüpte Bahariye caddesinde 48 numarada bakkallık yapan Yani de dağıtmak üzere aldığı şekeri sadece hatırlı müşterilerine satmış, yakalanarak Millî Korunma Mahkemesine verilmiştir.

ŞEKER SAKLIYAN BAKKALLAR

Karne ile halka şeker tevzinde bakkalların baz yolsuzluklarına tesadüf edildiği şeklinde alâkadarlara ihbarlar yapılmıştır. Dün yapılan esaslı tetkiklerde filhakika bazı bakkalların kendilerine verilen şekerleri pek kısa bir müddet zarfında bitirdikleri anlaşılmıştır. Bakkallardan karneler bugünlerde istenecek ve suçları sabit olanlar, arzdan imtina suçile mahkemeye verilecekleri gibi kendileri bir daha şeker satamıyacaklardır.

Vilâyet dün telgrafla mülhakata gönderdiği bir emirde ekmek karnesi kaldırılan köy ve kasabaların da şeker tevziatından istifade edebilmeleri için nüfusların tesbiti ve birer mutemetle İstanbul Şeker Şirketine müracaatlerini bildirmiştir. Köylerde şeker, ihtiyar heyetleri, kasabalarda belediyeler dağıtacaktır.

ADANADA YAKALANAN VURGUNCULAR

Adana, 22 (Tasviri Efkâr) — Şehrimizde şeker vurgunlarının yakalanmasına devam edilmektedir. Evvelce bildirdiğim dokuz büyük vurguncudan başka beş büyük vurguncu daha yakalanarak Adliyeye verilmiştir. Mersinde de şeker buhranı vardır. Gıda maddeleri darlığı da çok artmıştır.

600 gram ekmek 40 kuruşa, bir kilo tereyağı 600 kuruşa satılmaktadır. Amele ve küçük memurlar, büyük sıkıntı içindedirler.

Vekiller Heyeti toplandı

(Birinci sahifeden devam)

Toplantıda günün mühim meselelerinin görüşüldüğü tahmin edilmektedir.

Öğrendiğime göre, hükûmetin memlekete dışarıdan birkaç yüz bin ton buğday ve hububat ithali yolundaki çalışmaları müsbet bir yola girmiye başlamıştır. Şimali Amerika ve Arjantinde şimdiden Türkiyenin emrine hazır bulundurulan buğdayları naklettirmek üzere ecnebi bir şirkete ait 70 bin ton haminde 8 vapurun kiralanması işi son safhaya girmiştir. Arada bir müşkül çıkmadığı takdirde memlekete bir defada geniş miktarda buğday gelebilecektir. Diğer taraftan bu vapurların hamuleleri ile salimen Türkiyeye gelebilmeleri için muharip memleketlerle müzakereler cereyan ettiği söylenmektedir. Türk limanlarına geçen hafta 10 bin ton buğday gelmiştir. Bugünlerde daha 5 bin ton beklenmektedir.

SON HABERLER

Mısır cephesinde şiddetli hava muharebeleri

400 tayyarenin yaptırılan çarpışmada 51 Müttefik tayyaresi düşürüldü

Roma, 22 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 879 numaralı tebliği:

20 İlkteşrinde takriben 200 düşman ve bir o kadar da Mihver tayyaresinin iştiraki ile Mısır cephesinde yapılan muvaffakiyetli hava muharebesi esnasında İtalyan avcıları 44 ve Alman avcıları 11 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir. Mihver hava kuvvetleri 11 tayyare kaybetmişlerdir.

Düşmanın başka hareketleri esnasında 2 tayyaremiz kaybolmuş, 15 tayyaremiz de muhtelif derecelerde hasarlara uğramıştır.

Dün İtalyan - Alman hava kuvvetleri mevzilerimize yaklaşmak istiyen düşman filolarına müessir surette hücum etmişlerdir. Cereyan eden şiddetli muharebelerde 8 tayyareden mürekkep büyük bir İngiliz av filosu tahrip edilmiş ve 4 düşman tayyaresi hava bataryalarımızın ateşiyle yere düşürülmüştür. Bir tayyaremiz dönmemiştir.

20-2 İlkteşrin gecesi İtalyan bomba tayyareleri görünür neticelerle Cebelüttarıkın askerî hedeflerine taarruz etmişlerdir.

4 MİHVER GEMİSİ BATIRILDI

Kahire, 22 (A.A.) — Dün çöl üzerinde birçok savaşlar olmuş, 8 Messerschmitt co. 3 Macchi tayyaresi düşürülmüştür. Müttefikler 12 uçak kaybetmişlerdir. Bunlardan ikisinin pilotları kurtulmuştur. İngiliz denizaltı gemileri, Rommel'e takviye kuvvetleri götüren gemileri batırmağa devam ediyorlar. Dün bu gemilerden 4 ü batırılmış idi. 14 Eylûldenberi 14 gemi batırılmış, 3 veya 5 tane gemi de muhtemel olarak hasara uğratılmıştır.

Uzak Doğu Haberleri

Amerikan filosu yeni kayıplara uğradı

İki Amerikan kruvazörü ve iki muhrip battı

Tokyo, 22 (A.A.) — İyi bir askeri kaynaktan haber alındığına göre, Salomon adaları civarında Amerikalıların cepheyi yarmak için yaptıkları üçüncü teşebbüs akim kalmıştır. İlkteşrinin 1 indenberi denizde ve havalarda muharebeler son derece şiddetle devam ediyordu.

Son alınan haberler, Amerikan filosunun yeniden gayet önemli kayıplara uğradığını, bu arada bir büyük kruvazörün, bir hafif kruvazörün ve henüz 1940 senesinde servise girmiş olan Redith torpido muhribi ile Bren torpido muhribinin kaybedildiğini bildirmektedir.

Yine son haberlere göre, bir Japon kruvazörü hafif hasara uğramıştır. Hava hareketleri henüz sona ermemiştir.

YENİ GİNEDE JAPONLAR GERİ ÇEKİLDİ

Melbourne, 22 (A.A.) — Mac Arthur umumî karargâhının 21/10/942 tebliği:

Birleşik milletlere ait bomba uçakları, Salomon adalarındaki müttefik askeri hareketlerini desteklemeğe devam ederek Bougaluville adasının en cenup noktasında bulunan Buin'de düşman hava alanlarına ve deniz mü nakalâtına taarruz etmişlerdir. Bu hareketlere iştirâk eden uçakların hepsi üslerine dönmüşlerdir. Düşmana önemli kayıplar verdirildiği sanılmaktadır.

Owen Stanley bölgesinde, düşman Templeton'nın beş buçuk kilometre şimalindeki mevzilere çekilmek zorunda kalmıştır. Birleşik milletler kuvvetleri hafif bataryalarla havan toplarının himayesinde taarruz etmektedirler.

İKİ JAPON MUHRİBİ BATTI

Alaska cephesi, 22 (A.A.) — Amerika bomba uçakları Kiskadaki Japon garnizonu ile bu civarda bulunan düşman gemilerine ağır darbeler indirmişlerdir. Gertrude Cove'de iki düşman muhribile iki yük gemisi batırmışlar ve Troutbay'da başka bir yük gemisini hasara uğratmışlardır.

Almanya finlandiyaya buğday veriyor

Helsinki, 22 (N.P.D.) — Finlandiyada ekmek rasyonunun günde 50 gram nisbetinde arttırılmış olmasının sebebi, Almanyanın gelecek mahsule kadar, bilhassa buğday ve arpa gibi maddelerin eksiğini tamamlamayı garanti etmiş olmasıdır. Hububatın teslim müddetleri bile şimdiden tesbit edilmiş bulunmaktadır. Tereyağının rasyonu da ayda 100 gram nisbetinde keza arttırılmış olup bunun da sebebi Danimarkadan ilâveten celbolunacak tereyağlarıdır.

Lorient deniz üssü bombalandı

Londra, 22 (A.A.) — Fransız resmî ajansı İngiliz uçaklarının dün Lorient ve Morbihamdaki liman tesislerini bombaladıklarını bildirmekte ve bu yüzden yüz kişinin öldüğünü 350 kişinin de yaralandığını ilâve etmektedir.

Liberya Mihverle münasebetlerini kesti

Londra, 22 (A.A.) — Roma radyosu, Liberya Cumhuriyetinin Mihver ile diplomatik münasebetlerini kestiğini bildiriyor.

Amiral Darlan Dakar'da

Vichy, 22 (A.A.) — Darlan, Dakar radyosunda Pétain'in aşağıdaki mesajını okumuştur:

«Bugün size karşı yeni tehditler ileri sürülmektedir. Bu tehditlerin hiçbir bahanesi olmadığını siz herkesten iyi bilirsiniz. Gayet haklı bir gururla söylerim ki, en ağır güçlüklere rağmen hezimetimizdenberi Fransanın verdiği sözden dönülmemiştir. İstikbalde de bu sözden dönülmiyeceğine dair size teminat veririm. Her türlü taarruza siz 1940 Eylûlündeki mukabelede bulunacaksınız. Nice Fransızın müdafaasına ve inkişafına hayatlarını vakfettikleri Dakar, aramızdaki mesafeye rağmen her gün kalplerimize daha yaklaşmaktadır.

Amerika tarihinde görülen en yüksek vergi

Vaşington, 22 (A.A.) — Reis Roosevelt, şimdiye kadar Birleşik Amerika tarihinin hiç tanımamış bulunduğu en yüksek sayıda ve 9 milyar 700 milyon dolara yükselen vergilere ait kanunu imzalamıştır.

Reis Roosevelt böylece içkiler, seyahatler, telefon, sigara, telgraf ve diğer vergiye tahammül edebilen maddelere 1 Sonteşrinden itibaren birer miktar rüsum ilâve ederek yeniden 65 milyon dolarlık vergi tahakkuk ettirilmesi imkânını temin eylemiştir.

Bu kanun bütün federal varidatı, yüzde beş zafer vergisi de dahil olmak üzere takviye eylemektedir. Haftada 12 dolardan fazla olan bütün gelirler 25 milyar dolar temin etmiş bulunacaklardır. Bu tedbir senede 80 milyar dolar tutan harp masraflarını karşılamak için sekiz aylık bir çalışma sonunda tanzim olunan plânla tatbik edilmiştir. Daha başka araştırmalar devam etmektedir.

Hitler, Mussolini ve Laval ile görüşecek

Berne, 22 (A.A. — İtalyada ciddî olmıya başlıyan kaynaşma ve Fransada görülen mukavemet yüzünden Hitlerin Mussolini ve Laval ile görüşeceği temin edilmektedir.

Zaman kimin için çalışıyor?

(1 inci sahifeden devam)

idaresinde başlı başına çalışan bir âmildir. O ancak muhariplerin çalışmasına zemin verir.» kaidesini vazettikten sonra bu kaideyi izah ile, zamanın bahşettiği şartlardan istifade etmenin harp kudretini arttırmak ve düşman harp kudretini azaltmak veya artmasını önlemek ile ifade edilebileceğini yazmaktadır. Alman Propaganda Nazırı, şu neticeye varmaktadır: «Evvelce İngilizler için çalışan zaman, âmirleri farkına bile olmadan bizim tarafa iltihak etmiş bulunuyor. Binaenaleyh İngilizler artık ona bir müttefik nazarile değil, bir firari nazarile bakabilirler.»

«Mihver devletleri yeni harp idare usullerini, zamanla alâkadar olmaksızın arazi ve iktidar tevsiini gözönünde tutan yeni bir esasa istinad ettirmektedirler. Bugün sade Avrupada elimizde ve hâkimiyetimiz altında bulunan arazi, harbin uzamasına dayanabilecek sağlam bir esas teşkili için kâfidir. İngiliz harp propagandasının düştüğü tehlikeli hata, arazîye sade bir külfet ve zamanı sade bir istifade telâkki etmesindedir. Harpte arazi kazanmak, zaman kazanmaktan daha mühimdir. Zaman, elinde arazi olanın lehine çalışır, ve onun içindir ki biz galip geleceğiz. Yalnız sabretmemiz ve zamanı faydalı şekilde kullanmamız lâzımdır.» (E. P.)

AT YARIŞLARI

BEŞİNCİ HAFTA koşularının programı

Ankara, 22 (Tasviri Efkâr) — Ankara at yarışlarının beşinci hafta koşuları önümüzdeki pazar yapılacaktır. Koşuların programı şöyledir:

BİRİNCİ KOŞU:

Hiç koşu kazanmamış yarımkan İngiliz taylarına mahsus. Mesafesi 1600 metre.

1 — Yabangülü.

İKİNCİ KOŞU: (Handikap)

Dört ve daha yukarı yaştaki Arap atlarına mahsus. Mesafesi: 1800 metre.

1 — Bozkurt, 64 kilo, 2 — Ceylântek 59 kilo, 3 — Kısmet, 55 kilo, 4 — Yılmaz, 52 kilo, 5 — Alok, 50 kilo, 6 — Uçar 48 kilo.

ÜÇÜNCÜ KOŞU: (Handikap)

Üç yaşındaki Arap taylarına mahsus, mesafesi 1400 metre.

1 — Hızır, 63 kilo, 2 — Can, 59 kilo, 3 — Dabi, 58 kilo. 4 — Rind 54 kilo.

DÖRDÜNCÜ KOŞU:

Üç ve daha yukarı yaştaki safkan İngiliz at ve kısraklarına mahsus. Mesafesi: 2100 metre.

1 — Davalaciro, 55 kilo 2 — Rest 53,5 kilo, 3— Demet 53,5 kilo, 4 — Buket 63,5 kilo.

BEŞİNCİ KOŞU: (Handikap)

İki yaşındaki yerli safkan İngiliz taylarına mahsus, mesafesi: 1250 metre.

1 — İz, 58 kilo, 2 — Varadin, 55 kilo, 3— Pınar 54 kilo, 4 — Haspa 50 kilo. 5— Zehrimar 58 kilo, 6 — Vido, 47 kilo, 7 — Ren 46,5 kilo.

Çifte bahis: 3,5 inci koşular üzerindedir.

Sovyet tebliği

(Birinci sahifeden devam)

STALİNGRAD CENUBUNDA RUS TAARRUZLARI

Moskova, 22 (A.A.) — Cepheden gelen telgraflara göre, Timoçenko orduları Stalingrad cenubunda teşebbüsü ele alarak çıplak ovalarda Almanları kilometrelerce geri atmışlardır. Yağmur devam etmekte ve düşman ikmal ve malzeme kolları bataklıklara saplanıp kalmaktadır. Stalingrad çarpışmasının en büyük savaşı, iki muhasım tarafın başlıca hedefini teşkil eden münferit kuyuların ele geçirilmesi için tahkim edilmemiş geniş bozkılarda cereyan etmektedir.

Yalnız tek bir kuyunun ele geçirilmesinin yüzlerce kilometre murabbaı arazinin kontrolüne muadil olduğu söylenmektedir. Kızılordunun Stalingrad cenubundaki muvaffakiyetlerine, Rumenler tarafından işgal edilen bir köyün geri alınması da dahildir. Stalingrad'da Almanlar, en dar kesim olan simal batıda, tanklarla desteklenen altı bin kişilik bir kuvvetle taarruza geçmişlerse de, bütün taarruzları hücumlarının hepsi kolayca püskürtülmüştür.

Alman tebliği

(1 inci sahifeden devam)

harebeleri neticesinde 2 mühim mahalli işgal etmişlerdir. Cereyan eden son muharebeler esnasında bir Sovyet silâhendaz alayı yok edilmiştir. 1200 den fazla esir, 7 top, 127 makineli tüfek ve birçok harp malzemesi alınmıştır. Terek'in cenubunda mevzii çarpışmalar olmuştur.

Stalingrad muharebesinde düşman tarafından inatla müdafaa edilen toprak tabiyeleri ve barikatlı mevzileri zaptetmişlerdir. Bütün Alman taarruzları tayyareler tarafından şehrin şimal kısmındaki düşman üslerine tevcih edilmiştir. Şehrin şimalinde düşmanın durmadan yaptığı sasırtma taarruzları Alman ve Rumen hava kuvvetleri tarafından bozguna uğratılmıştır. Muharebe tayyarelerimiz Volganın şarkında, Sovyet hatlarının gerilerindeki muvasalanın yokedilmesine devam etmişlerdir. Şark cephesinin geri kalan kısmında mühim muharebe olmamış, faaliyet temas kıt'alarının hareketlerine ve münferit düşman tazyiklerine karşı yapılan müdafaaya inhisar etmiştir.

RUSLAR İRANDAN ÇEKİLİYOR

Berlin, 22 (Radyo) — İranda bulunan Sovyet kuvvetlerinin büyük bir kısmı çekilerek Kafkasyaya gitmişlerdir. Rusların yerini İngiliz askerleri doldurmuşlardır. Bu suretle İran ordusunun kumandanlığını da İngiliz kuvvetleri başkumandanlığı deruhde etmiştir.

Berlin, 22 (A.A.) — Ordu Başkumandanlığından gelen haberlere göre, Alman kıtaları 21 ilkteşrinde de Stalingradın şimalinde muvaffakiyetli müdafaa muharebeleri yapmışlardır. Bolşevikler, kuvvetli bir topçu hazırlığından sonra büyük piyade ve zırhlı kuvvetlerini harbe sokmak suretile şaşırtma taarruzlarını tekrar etmişlerdir. Düşman kuvvetlerini dar bir sahaya toplamak suretile ilk Alman safına sokulmıya muvaffak olmuştur. Fakat bu kısmı muvaffakiyetten istifade etmeden evvel düşman Alman mukabelesinin tesirlerini görmüştür.

Aynı zamanda diğer muharebe kesimlerine sokulmuş olan Bolşevikler de göğüs göğüse muharebelerde yok edilmek suretile başlıca Alman hattında açılmış olan gedik tamamen kapatılmıştır.

Hububat satış fiyatları tesbit edildi

(1 inci sahifeden devam)

taki karar yakın bir zamanda tatbik mevkiine girecektir.

Fasulye, nohut, mercimek gibi gıda maddelerindeki fiyat yükselişinin devamı takdirinde bu maddelere de azamî satış fiyatı konulması muhtemeldir.

SADE YAĞ VE PİRİNÇ BORSAYA ALINIYOR

Ankara, 22 (Tasvirî Efkâr) — Sadeyağı ve pirinç alış verişlerinin İstanbul Borsasına ithali, İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası tarafından karar altına alınmış ve keyfiyet Ticaret Vekâletince muvafık görülmüştür.

Diğer taraftan Vekâlet, İzmir Ticaret Odasına gönderdiği bir emirde sadeyağ, pirinç, beyaz peynir ve tulum peynirinin orada da Borsaya alınmasını ve bunun spekülâtif ticaretin önüne geçeceğini bildirmiştir.

Bazı fırıncıların un sakladıkları hakkında vâki olan şikâyetler üzerine dün Emniyet Altıncı Şube memurları şehrimizde mevcut fırınlara ânî baskınlar yaparak ellerinde mevcut stok unları tesbit etmekle meşgul olmuşlardır. Bu hususta Emniyet esaslı takip ve tetkiklerde bulunmaktadır.

GELİRİ AZ VATANDAŞLARA EKMEK TEVZİATI

Ankara, 22 (Tasviri Efkâr) — Memurlardan başka geliri mahdut kimselere de ucuz ekmek verilmesi işinin tetkik edildiğini bildirmiştim. Bunlar arasında yardım gören asker ailelerinin de bulunduğu söylenmekte ve ayrıca muayyen bir yevmiye ile çalışanlara da aynı yardımın yapılması düşünülmektedir.

MARİA HOLST WİLLY FRİTSCH
TEHO LİNGEN HANS MOSER
in müştereken yarattıkları ve büyük Reisöjr WILLY FORST'un filme çektiği
JOHANN STRAUSS'un ölmez eseri:
WİENER BLUT
ŞARK'da
Alkış tezahüratından, kahkaha tufanından, mahşerî izdihamından inlemektedir. Telefonla, mektupla vuku bulan ısrar karşısında
birkaç gün daha gösteritecektir.

1914 CİHAN HARBİNE NASIL GİRDİK?

— 56 —

Yazan: Ziya Şakir

İki dritnotumuzu İngiltereden alacak olan bahriyelilerimiz Londraya gönderilmişti

ÇIKAN KISIMLARIN HÜLÂSASI

Osmanlı hükûmeti tarafından İngiliz deniz firmalarına sipariş olunan «Reşadiye» ve «Sultan Osman» dritnotlarına İngiliz hükûmeti el koymuştu. Reşadiye dritnotunun inşaatı esasen bin türlü sebepten teahhura uğramıştı.

Fakat, (Sultan Osman) dritnotunun inşaatı hitama yaklaşmış.. noksanlarının ikmaline, pek az birşey kalmıştı.

Cemal Paşa Bahriye Nazırı olduğu zaman, bütün kuvvetile faaliyete geçmişti. Bir taraftan ıslahata çalışırken, diğer taraftan da donanmanın kuvvetlenmesine ehemmiyet vermişti. Bu meyanda, artık inşaatı tamamile bitmek üzere olan (Sultan Osman) dritnotunu sür'atle ikmal ettirerek bir an evvel donanmaya ilhak edebilmek için ciddî bir surette harekete geçmişti.

Cemal Paşa bu iş için o kadar acele ediyordu ki, gemiyi teslim almak için İngiltereden davet beklemiye lüzum görmeden, dritnotun zabitanını, küçük zabitanın ve hattâ bir kısım efradını (Reşitpaşa) vapuruna bindirdi. (Haliç Komodoru İsmail Bey kaptanı) da bunların başına geçirdi. Doğruca Londraya gönderdi... Bunlar oraya gider gitmez derhal dritnota girecekler.. Bir taraftan geminin noksanları ikmal edilirken, diğer taraftan da Türk mürettebat faaliyete geçecekler.. gemideki son sistem âletlerin ne suretle kullanılacaklarını, İngiliz mütehassıslardan öğrenecekler.

500 Türk bahriyelisini hâmil olan Reşitpaşa vapuru Londra civarında demirlediği zaman dünyanın vaziyeti birdenbire değişmiş.. (Saraybosna vak'ası) zuhur ederek bütün Avrupa devletleri hümmalı bir faaliyete girişmişti. İşte bu arada, İngiltere Bahriye Nazırı Mister Çörçil de harekete geçerek, durup dinlenmeden harp hazırlıklarına devam etmekte idi.

Hiçbir taraftan tekzip edilmiyeceğimizden emin olarak, o anda Mister Çörçil'in kafasının içinden geçenleri, şöylece tesbit edebiliriz:

1 — İngilterenin bahriye harp plânları, inceden inceye hazırlanmıştır. Ve bu plânın içinde, yabancı hükûmetler hesabına İngiltere tezgâhlarında inşa edilmekte olan gemiler de vardır.

2 — Bu gemilerin inşaatının ne zaman biteceği iyice hesaplanmış.. ona göre devrelere ayrılmıştır. Bunların en başında da, Türkiye hesabına yapılmakta olan iki dritnot bulunmaktadır.

3 — Bu iki dritnot, İngiltere bahriyesi için, (hayati ehemmiyet) i haizdir. Çünkü İngiltere donanması, düşmana karşı, yalnız yedi dritnotla faikiyet ihraz etmektedir. Bu kadar bir faikiyeti kâfi görerek, Türklerin bu iki dritnotundan vazgeçmek - yani, onları Türklere teslim etmek - muvafık değildir. Zira bu iki dritnotun ya düşmanların ellerine geçmesi veyahut herhangi bir surette İngiltere donanmasının aleyhine kullanılabilmesi, muhtemeldir.

4 — Bu iki dritnot, Akdenizde bulunan (Göben) ile de birleşecek olursa, mühim bir düşman kuvveti teşkil edecektir. O zaman, bu kuvveti mütemadiyen tarassut altında bulundurabilmek için, en aşağı, dört İngiliz dritnotunu veya harp kruvazörünü bu işe bağlamak lâzım gelecektir.

Öyle mühim bir zamanda, İngiltere devletinin bahriye nazırı, başka türlü düşünemezdi. Binaenaleyh, görünüşe nazaran, Mister Çörçil, haksız değildi.

Ancak şu var ki, son seneler zarfında felâketten felâkete uğrıyan.. Afrikanın şimalindeki vâsi arazisini bir düşman baskınına kaptırdıktan sonra, bütün Rumelideki topraklarını da kaybetmek faciası karşısında kalan Türklerin, daha büyük felâketlere uğramamak için var kuvvetlerile çalıştıkları bir zamanda.. bin müşkülâtla tedarik edebildikleri paralarla sipariş edebildikleri bu dritnotlar da, onlar için (hayatî ehemmiyet) i haizdi. Her ne kadar büyük bir ehemmiyeti haizdi ki, bilhassa bu nokta üzerinde duran Bahriye Nazırı Cemal Paşa, bu iki geminin tamamile bitmesini bekliyememiş.. hiç olmazsa bunlardan birini olsun bir an evvel ele geçirmek gayretile, 500 bahriyeliden mürekkep olan bir kısım mürettebatını, büyük bir sabırsızlıkla Londraya göndermişti.

Vaziyet, son derecede nazikti. Türk mürettebatın, böyle birdenbire Londraya çıkagelmeleri, Mister Çörçil'in hoşuna gitmemişti. Büyük bir sabırsızlıkla bu uzun yolculuğu göze almalarına nazaran, hiç şüphesiz ki derhal gemilerini teslim almak istiyeceklerdi.

Mister Çörçil, bu nazik meselenin daha sert taraflarını da düşünüyordu. Türk bahriyelilerinin zırhlıyı birdenbire işgal etmelerini.. ve orada çalışan Armistrong fabrikası amelelerini dışarı çıkararak gemiye Türk bayrağı çekmelerini de ihtimal dahilinde görüyordu.

(Devamı var)

Afrika harbine ait mühim haberler

(1 inci sahifeden devam)

uzaklaşmaktan başka çare kalmıyacaktır. Yapılan tahminlere göre bu vaziyet karşısında Fransız şimal Afrikası muharib Fransızlara iltihak edecek, İngiliz filosu bir hamlede Akdenizi temizliyecek ve ikinci cephe Avrupanın cenubunda kurulacaktır.

BATI AFRİKADAN MISIRA YOL

Londra, 22 (A.A.) — Almanya, müttefiklerin Afrikadaki hareket ve faaliyetlerini endişe ile takip etmektedir. Transocean Alman ajansı, batı Afrikayı Mısıra bağlıyacak olan büyük beş stratejik yolun bitmek üzere olduğunu bildirmektedir.

Transocean'ın bitaraf habercisi bu yollardan ikisinin, birinin Lagos, öbürünün Dualadan başladığı ve Fort Lamy ile Stanleyville'den geçerek Yuba ve Hartoum'a ulaştığını zikretmektedir.

SİNEMALAR

BEYOĞLU CİHETİ — Telefon

İPEK..... Sarışın Peri (İn.) 44239
LÂLE..... Lizbon Geceleri (İn.) 43595
MELEK..... İşkence (İn.) 40868
SARAY..... Ziğfeld Yıldızları (İn.) 41656
SÜMER..... Arjantin Geceleri (İn.) 42851
ŞARK..... Viener Blut (Al.) 40380
SES..... Kadın Entrikaları (İn.) 49369
TAKSİM..... Zeynebin Aşkı (Tü.) 43191
ŞIK..... Demir Kapı (Tü.) - Çiskogidin Şansı (İn.) 43726
YILDIZ..... Altın Yıldız (İn.) - Varyete Kızları (İn.)... 42847
ALKAZAR..... Peçeli Kadın (İn.) - Yıldırım Postası (İn.) 42562
ELHAMRA..... Daldan Dala Fernandel (Fr.) 41341
TAN..... İsmet Bülbülü (Fr.) Günah Gecesi (İn.) 80740

İSTANBUL CİHETİ

MARMARA..... Brodvey Çılgınlıkları - Dokter Siklop... ... 23860
TURAN..... } Leylâ (Tü.) - Korkak Kahraman (İn.) ... 22127
AZAK..... } 23542
ÇEM. TAŞ..... Hayat Yolu (Al.) - Yeraltı Cenneti (İn.)... 22513
MİLLİ..... } Zafer Ordusu (Tü.) - Dr. Küdar'ın Sirri... 22862
ALEMDAR..... } 26683

KADIKÖY CİHETİ

OPERA..... Birleşen Gönüller - Karanga Ekspresi... ... 60821
HÂLE..... Deniz Kartalı - Altın Gibi Bir Çocuk 60112

Asipirol Necati Ağrı, sızıların, nezle, grip, romatizmanın ilâcıdır. Bahçekapı; Salih Necati

İzciler Ankaraya gittiler

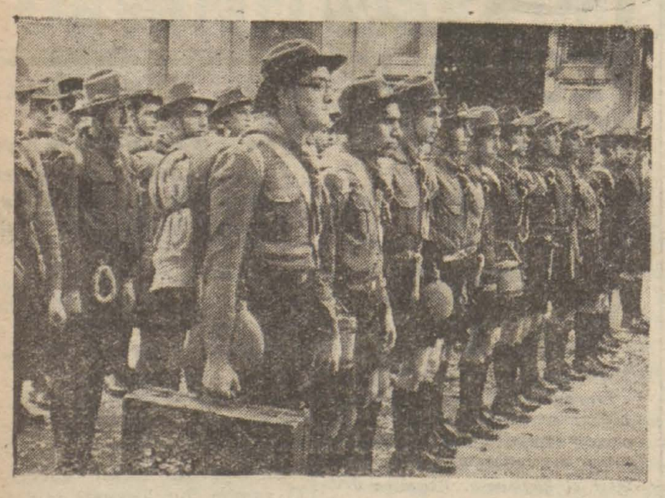

Dün akşam Ankaraya hareket eden izciler

Ankarada Cümhuriyet Bayramında resmi geçite iştirâk edecek olan izciler saat 19,30 da kalkan hususî bir trenle yine Ankaraya hareket etmişlerdir.

Halkevlerimiz de spor faaliyeti

Bu sahada canlılık gösteren Halkevlerimizin bütçelerini genişletmek lâzımdır

BİR sene evveline kadar memnuniyet verici bir şekilde sporla alâkadar olduklarını gördüğümüz Halkevlerimizden bazılarının, bu sene spor sahasındaki faaliyetlerine tatil edilmiş hissini verecek kadar az alâka gösterdiklerini görüyoruz. O kadar ki, bir Halkevimizin, sırf memleket gençliğinin müsait vakitlerini spora hasretmes için yapılmış olan güzel ve zengin salonunda, ayni Halkevi âzalarından birinin fikri üzerine, düğün tertip edilmesi dahi düşünülmüş. Spor sahalarımızın, düğün salonlarına çevrilmesi düşünüldüğü bir anda, ne o Halkevi kadar güzel bir salon ve malzemeye, ne de kalabalık bir gençlik muhitine sahip olan Bakırköy Halkevi, spor sahasındaki verimli çalışmasile göz kamaştırıyor.

Senelerdenberi deniz sporlarile meşgul olduğunu, yalnız birincilik yarışlarına iştirak etmekle göstermek istiyen ve bu yüzden Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünden kâfi miktarda denizciliğe ait tahsisat alan bazı klüplerimiz, sırf deniz sporunun inkişafı için tertip etmiş olduğumuz yarışlara her türlü imkân varken ve bilhassa bu yarışlar Boğaziçinde ve klüplerinin önünde cereyan ederken, sadece müsabakamızın taşıdığı hususî mahiyete ehemmiyet vermiyerek iştirak etmiyen bu spor (!) teşekküllerine karşı, Bakırköy Halkevinin, tâ Bakırköy gibi Büyükdereye bilmem kaç mil uzakta bulunan bir semtten sabahın erken saatinde hareket ederek her türlü gayri müsait şartlar altında müsabakamıza iştirak etmesini, hayret ve takdirle karşılamamak elden gelmiyor.

Böyle isabetli bir iş yapabilmek için Bakırköy Halkevinin, çok hazırlandığını ve esaslı faaliyet gösteren bir spor şubesine malik olduğunu kestirmek herhalde zor olmasa gerektir. Bugün bir skif alabilmek, yüzlerce liraya mütevakkiftir. Bakırköy Halkevi de tabiî birçok teşebbüslerle bir yarışa girebilecek hattâ müsabık klüplerden birini de geçebilecek bir varlık haline gelmiştir.

Bizim işaret etmek istediğimiz, muvaffakiyetin yalnız çalışmakla elde edilemiyeceğidir. Yalnız maddî imkânlarla kazanılamıyacağı gibi.

Bugün Bakırköy Halkevi, tertip ettiği büyük deniz yarışlarile elindeki teknelerin pek de kifayetli olmamasına rağmen büyük bir müsabakaya girmesile her türlü müzaheret ve yardıma lâyık olduğunu isbat etmiştir. Tabiidir ki, bir varlığın idamesi, onu vücude getirenlerdeki heves ve gayretin teşvik edilmesile kaimdir. Bu itibarla, Bakırköy Halkevinin, ileride, büyük hamleler yapabilmesi için daha evvelinren bir spor bütçesine ihtiyaç göstereceği anlaşılmaktadır.

Tertip ettiği büyük deniz yarışlarında, hakemlerin verdiği tehir kararından Halkevi reisinin ne kadar canı sıkıldığını yakından görmüş ve Bakırköy Halkevinde sporun büyük ve iyi niyetlere dayandığını hemen anlamıştık.

Her Halkevi ve spor teşekkülü, Bakırköy Halkevi kadar temiz niyetlerle spora sarıldığı gün memlekette istenilen kalkınma hasıl olacaktır.

Eminiz ki, partinin yeni genç ve sporcu idare heyeti reisi Suat Hayri Ürgüblü Bakırköy Halkevinin spora karşı olan bu yakın alâkasını dikkatle gözönünde tutarak icap eden yardımı icap eden yolda yürümeleri için Bakırköylülere yapmaktan esirgemiyecektir.

* * *

NEŞRİYAT

İnkılâpçı Gençlik

İnkılâpçı Gençlik gazetesinin 56-58 inci nüshası intişar etmiştir. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Satılık Arsa

Samatyanın en işlek bir yerinde mecmuu 495 zira olan üç parça arsa satılıktır. Talip olanların Sirkecide Yeni Postane arkasında Arabacılar Cemiyetinde Canib Dökmene müracaat edebilirler.

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Bir borçtan dolayı haciz altında olup paraya çevrilmesine karar verilen bir adet duvar halısı ve bir adet kontraplâkalı müstamel orta masa ve 3 adet hasır koltuk ve bir adet hasır masa ve bir adet elektrik penbe balon abajuru ve bir saat biçiminde yuvarlak barometre 27/10/942 tarih salı günü saat 15 den 17 ye kadar Beyoğlunda Büyük Parmakkapıda 29 No. lu hanede satılacaktır. Muhammen kıymetinin %75 ini bulmadığı takdirde ikinci arttırması 3/11/942 tarih salı günü ayni mahalde ve saatte satılacaktır. İstekllerinin mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (937/3988)

TİYATRO

DRAM KISMINDA

Bu akşam saat 20,30 da (KIŞ MASALI) Yazan: W. Shakespeare. Türkçesi: Mefharet Ersin

KOMEDİ KISMINDA

Bu akşam saat 20,30 da (YALANCI). Yazan: Carlo Goldani. Türkçesi: S. Moray

Cumartesi ve Pazar günleri 15.30 da matine

Her Çarşamba saat 14 te **ÇOCUK TİYATROSU**

Burhanettin ve Seniye Tepsi İskeçleri

Salı günü akşamı Kadıköyünde Süreyya tiyatrosunda iki sanatkârımızın verdikleri edebî İskeçler, münevver bir halk kütlesi tarafından pek lezzetle dinlenmiş ve üstadı âzamın âsârından Tarık, Finten, Eşber ile Bürhanettinin tiyatro hayatı ve Paristeki geçirdiği hayata dair konferansı alâka ile karşılanmıştır. Gerek bu konferans ve gerek edebî inşadlarla Seniye Tepsinin klâsik dansları alkış tufanlarile karşılanarak seyircilere hakikî bir sanat gecesi yaşatmıştır.

Halkevlerinde :

Sarıyer Halkevinden:

Sarıyer Halkevi Cumhuriyet Bayramı için zengin bir program hazırlamıştır. Bilhassa gençliğe ayırdığı saatlerde bölgenin bütün çocuklarını tatmin edici geniş bir yer ayırmıştır. Halkevinin bu aziz misafirleri için hazırladığı 28 İlkteşrindeki (Karagöz), 29 da umuma temsil ve 30 İlkteşrindi de spor hareketlerine de sahne oluşu, bölgesini baştan başa harekete ve neş'eye götüren hakikî bir Bayram olacaktır.

KONFERANS

Üsküdar Halkevinden:

25/10/942 pazar, saat 16 da

1 — Profesör İsmail Hakkı Baltacıoğlu bir konferans verecektir.

2 — Konferansın mevzuu (Türke doğru) dur.

3 — Herkes gelebilir.

4 — Konferansa başlanmasını müteakip dinleyici alınmıyacağı cihetle saat 16 da gelinmesi rica olunur.

Beyoğlu Üçüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Anna'nın Şişlide Meşrutiyet mahallesinin Halâskâr Gazi caddesinde 346 No. lı apartımanın 1. No. lı dairesinde mukim Rahmi Ataöv aleyhinde açtığı tahliye davasında ilânen yapılan tebligata rağmen mahkemeye gelmediğinizden talep veçhile berayi istiktab mahkemeye gelmeniz için giyap kararının 15 gün müddetle ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan mahkeme günü olan 10/11//942 salı günü saat 10 da mahkemeye bizzat gelmeniz veya bir vekil göndermeniz lüzumu, aksi takdirde giyabınızda davanın görüleceği giyap kararı makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (942-2382)

TÜRK MEDENÎ KANUNUNUN ONBEŞİNCİ YIL KİTABI

Medenî kanunun on beşinci yıldönümü münasebetile hukukçu ve içtimaiyatçılarımızın iştirakile bir tetkik kolleksiyonu neşredilmiştir. İçindeki yazılar şunlardır: Gayrimeşru birleşmeler meselesi (Prof. Ali Fuat Başgil), Biz ve kanunu medenimiz (Avukat Hidayet Aydıner), İçtimaî sigortalar (Prof. Kessler), Miras hukuku (Dr. Hıfzı Veldet), Medeni kanunumuz (Avukat Çataloğlu Vedat), Çağımızın boşanma hukukunda buhran (Prof. A. Schwarz), Medenî kanunumuz ve menegamı (Prof. M. Şekip Tunç), Medeni kanunumuzun büyük bir eksiği (Dr. Ferit Hakkı), Kanunlar ve örfler (Hatemi Senih Sarp), Hukuk ve cemiyet (Prof. Hilmi Ziya Ülken), Türk hukuk kurumu (Prof. Tahsin Adam), Aile hukukumuz hakkındaki raporun tahlili (Ahmet Refik), Medenî kanunumuzun içtimaî bünyemiz üzerindeki tesiri ve içtimaî kıymeti (Prof. Sıddık Sami Onar), İdare hukuku (Ragıp Sarıca), Medenî kanunumuzun dili (Hıfzı Veldet), Türk Medenî kanunu hakkında bir kitap (Dr. Hıfzı Tımur).

Bu zengin münderecatlı kolleksiyonu okuyucularımıza tavsiye ederiz.

MÜRACAAT : Babıâlide Üniversite ve İkbal, Beşiktaşta Gençlik Kitabevleri.

Devlet Demiryolları İlânları

Muhammen bedeli (35000) lira olan 50 ton üzüm pekmezi 3/11/942 Salı günü saat 15 de kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında toplanan Merkez 9 uncu Komisyonca satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (2625) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar adı geçen komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (1.75) lira mukabilinde İdarenin Ankara, Haydarpaşa ve İzmir veznelerinden temin olunur. (567)

* * *

Müteahhidi nam ve hesabına mübayaa olunacak ve muhammen bedeli 27500 (yirmiyedi bin beşyüz) lira olan 1000000 tuğla 2/11/1942 pazartesi günü saat 15 de açık eksiltme usulü ile Ankarada İdare binasında toplanan Merkez 9-uncu Komisyonunca satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2062.50 (İkibin altmışiki lira elli kuruş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları hâmilen ayni gün ve saatte adı geçen Komisyon Reisliğinde bulunmaları lâzımdır.

Şartnameler Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden görülebilir. (474)

AVRUPADAN DİPLOMALI **Terzi ve Kürkçü Saadet**

Beyoğlu İstiklâl caddesi Karlman mağazası yanında 292. Telefon 41492

İLÂN

1924/1340 doğumlu oğlum Kâmuran Altınbaşın devairde ve halk ve esnaf ve tüccar nezdindeki muamelâtından hiçbir suretle mes'ul olmadığımı ilân ederim.

Vamık Şükrü Altınbaş

Dr. İbrahim Denker

Balıklı hast. Dahiliye Mütehassısı. Beyoğlu, Ağacamii, Sakızağacı Çöpçüçeşme sokak. No. 13. Telefon: 42468

GAYRİ MENKUL SATIŞ İLÂNI

Beyoğlu Sulh Mahkemesi Başkâtipliğinden:

Mustafa Hakkı Nalçacı ile Lusi Benan ve Jorj Kolaro'nun mirasları olup, halen ikametgâhları meçhul bulunan İzit, namı diğer Anıit, Miça, namı diğer Cema, Ortans, Evlin, Pembe, Jan namı diğer Campe, Ozkar, Filorimon, İrna, Etiyen'in şayian ve müştereken mutasarrıfı bulundukları Beyoğlunda Asmalımescit mahallesinde Jurnal sokağında eski 29 yeni 20 No. ile mürakkam (18 ve 20 No. lı haneler arasındaki arsanın 20 No. lı hane tarafındaki kısmı) müfrez 52 buçuk metre murabbaı mesahai sathiyesinde ve 500 beş yüz lira kıymeti muhammenesinde bir kıt'a beş arsa şüyuunun izalesi için açık arttırmaya konulmuştur.

Birinci açık arttırması 18/11/1942 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar Beyoğlu sulh mahkemeleri kalem odasında başkâtip nezdinde yapılacaktır. Artırma bedeli muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere müzayede on gün uzatılarak ikinci açık arttırması 28/11/942 tarihine müsadif cumartesi günü saat 10 dan 12 ye kadar icra edilip en çok arttırana kat'i olarak ihale edilecektir. İhale gününe kadar binkmiş ve birikecek bina, belediye vergileri ve Evkaf idaresi hissedarlara ve dellâliye rüsumu, ihale pulu, 20 senelik tâviz bedeli, Tapu ve Kadastro harçları müşteriye aittir. Arttırmaya iştirâk edeceklerin muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pek akçesi vermeleri veya millî bir bankanın bu nisbette teminat mektubunu vermeleri lâzımdır. Arttırma bedeli gayrimenkul kendisine ihale olunan tarafından ihale gününden itibaren verilecek mühlet içinde mahkeme kasasına ödenmesi mecburidir. Aksi takdirde ihale feshedilerek kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedel ile almıya razı olursa ona ihale edilecek ve o da razı olmaz veya bulunamazsa, hemen yedi gün müddetle açık arttırmaya konulacaktır. Yapılacak ilân alâkadarlara tebliğ edilmiyecektir. Müzayede sonunda en çok arttırana ihale edilecek ve her iki halde birinci ihale edilen kimse iki ihale arasındaki farktan ve zarardan mes'ul tutulacaktır. İhale bedeli farkı ve geçen günlerin yüzde beş faizi ayrıca hükme hacet kalmaksızın tahsil edilecektir. İpotek sahibi alacaklılarla sair alâkadarların gayrimenkul üzerindeki haklarını ve iddialarını evrakı müsbitelerile ilân tarihinden itibaren on beş gün içinde satış memuru bulunan mahkeme başkâtibine bildirilmesi lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleri ile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç bırakılacaklardır. Arttırmaya iştirâk edenlerin bütün satış şartlarını kabul etmiş ve evvelden öğrenmiş ve bilerek gayrimenkule talip bulunmuş oldukları addedilerek sonradan itirazları mesmu olamıyacağından taliplerin satış gününden evvel gayrimenkulü gezip görmeleri ve fazla malûmat almak istiyenlerin 942/21 No. ile mahkeme başkâtipliğine müracaat etmeleri ve hissedarlardan Ortans ile Evlin ve Campo ve Cemaya hüküm hulâsası evvelce ilânen tebliğ edilmiş olup halen de ikametgâhları meçhul bulunduğundan satış ilânının ayrıca tebliğine imkân görülmediği cihetle bu ilân kendilerine aynı zamanda tebliğ makamına kaim olmak üzere de ilân olunur.

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi 1888 — Sermayesi : 100.000.000 Türk lirası

Şube ve Ajans adedi : 265.

ZİRAÎ ve TİCARÎ HER NEVİ BANKA MUAMELELERİ.

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyoruz

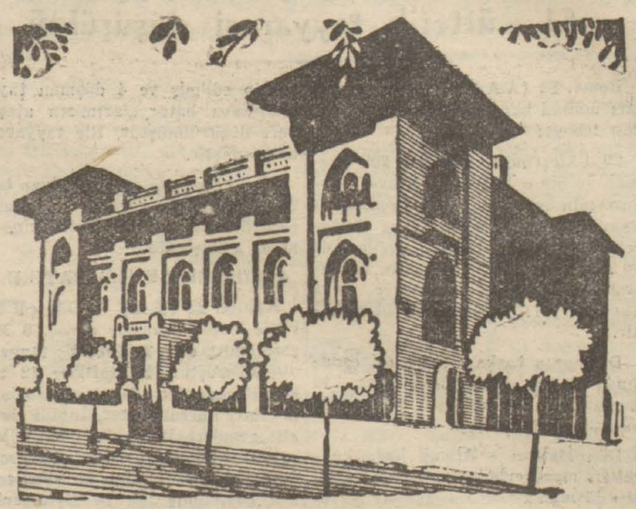

Ziraat Bankasında kumbaralı ve kumbarasız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır :

4 adet	1.000	liralık	4.000 lira	100 adet	50	liralık	5.000 lira
4 »	500	»	2.000 »	120 »	40	»	4.800 »
4 »	250	»	1.000 »	160 »	20	»	3.200 »
40 »	100	»	4.000 »				

DİKKAT : Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde %20 faz asile verilecektir. Kur'alar senede: 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Türk Basın Birliği ve Ortakları

Resmî ilânlar

KOLLEKTİF ŞİRKETİNDEN :

İstanbul sicilli ticaret dairesinin 28733 sicil numarasında mukayyet ve İstanbuun bütün yevmî gazetelerinin hissedar olduğu Şirketimizin mukavelesinin 6 ncı maddesinde şirketimizin mevzuu iştigali:

Resmî daire veya o hükümdeki dairelerin ve müesseselerin ticarî mahiyette olmıyan ilânlarının gazete ve mecmualarda vesair ilân yapılan yerlerde neşri için kabul ve neşir vasıtalarına sevkedip neşrine tavassuttur.

Bu itibarla **RESMÎ DAİRELER**, bütün gazetelerde ve mecmualarda neşrini istedikleri ilânlarını bundan böyle:

İstanbul Ankara caddesi No : 80 de bulunan

Türk Basın Birliği ve Ortakları

Resmî İlânlar Şirketi

ne gönderilmesini ve ilânların günü gününe neşrini temin ettiğimizi ilân eyleriz.

Lokantacılar Cemiyetinden:

Şekere ihtiyacı olan esnafımızın 26/10/942 akşamına kadar Cemiyet cüzdanı ve ünvan tezkeresile bizzat Cemiyete müracaat edip hazırlanan talepnameyi doldurmaları ilân olunur.

ZAYİ

Üsküdar Malmüdürlüğünden almakta olduğum maaşımın Ragıp Aksungur imzasını havi mühürümü zayi ettim. Yenisini yaptıracağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân edeim. *Üsküdar Sultan-Tepesi Servilik caddesi 39 numaralı hanede Miralay Ragıp Aksungur.*

Tasviri Efkâr

Nüshası (5) kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	yoktur.

DİKKAT : Dercolunmıyan evrak iade edilmez.

Bulmacamız

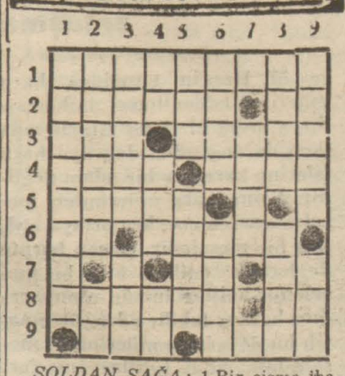

SOLDAN SAĞA: 1.Bir cisme ibadet eden. 2.Onur, Ratıt edatı. 3.Cenabı Hak. Çömlek. 4. Çıkar değil, Bir malın artışı. 5. Kırım halkı. 6. Bir sayı, Bir oyun. 7. Eski bir harfin okunuşu. Bir soyadı, 8. Uyku getiren, Nida. 9. Çok iyi, anlıyan.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1. Bir hayvan zehiri. 2. Hicap duyan, Nida. 3. Bir Asya yaylası, Mektuba ait, 4. İçilir. Asker yürürken çıkan seslerden. İşaret. 5. Başa konur, Gemiciler kullanır. 6. Cennetle cehennem arası, Ele sürülür. 7. Niçin. 8. Gelir, Manevî. 9. Bir maden. Bön.

Evvelki bulmacanın halli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	F	A	S	O	F	İ	S	O	●
2	A	L	İ	B	A	B	A	●	A
3	T	A	Y	●	D	O	L	A	P
4	A	B	A	L	I	●	E	M	İ
5	N	O	T	●	L	İ	B	A	S
6	E	K	İ	Ş	●	Ş	●	N	●
7	T	A	K	İ	B	●	H	●	●
8	●	●	●	R	O	T	A	●	A
9	N	U	M	A	R	A	L	A	R

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

7.30 Prog. saat	18.03 Fasıl heyeti
7.32 Vücudumuzu çalıştıralım	18.40 Oda Müziği
7.40 Haberler	19.00 Konuşma
7.55 Müzik (Pl.)	19.15 Saz eserleri
★	19.30 Saat, haber
12.30 Prog. saat	19.45 Türk Müz.
12.33 Müzik	20.15 R. Gazetesi
12.45 Haberler	20.45 Müzik
13.00 Şarkılar.	21.00 Konuşma
★	21.15 TEMSİL
18.00 Prog. saat	22.00 Orkestra
	22.30 Sat. haber
	22.45 Kapanış.

BORSA

22/10/1942 MUAMELESİ

Londra	1	Sterlin	5.22
Nevyork	100	Dolar	130.70
Cenevre	100	Frank	30.365
Madrid	100	Pezeta	12.89
Stokholm	100	İsv. Kr.	31.16

ESHAM VE TAHVİLAT

	Muameleli	Muamelesiz
İkramiyeli %5, 938	—.—	20.—
İkr. Ergani %5, 933	—.—	21.70
%7½ T.borcu 1,2,3	—.—	22.60
Sivas-Erzurum 1	—.—	19.90
Sıvas-Erzurum 2-7	—.—	20.05
%2 1932 Hz. tah.	—.—	52.50
%7, 1941 D.Y. 1	—.—	20.05
%7, 1941 D. Yolu 2	—.—	19.70
Anadolu D.yolu %60	—.—	29.—
» D. yolu 1-2	—.—	49.—
Anadolu D.Y. Tah. 3	—.—	49.50
Anadolu Mümes.	—.—	46.50
Merkez Bankası	—.—	150.—
İş Bankası nama	—.—	14.—
İş Bankası Hâmiline	—.—	14.50
İş Bankası Müessis	—.—	205.—
T. T. B. nama	—.—	3.75
Aslan Çimento	—.—	9.75
» » müessis	—.—	11.50
Şark değirmenleri	—.—	4.90
İttihat değirmen.	—.—	26.75
% 6 T Bonoları	—.—	94.—
Telefon Şirketi	—.—	11.—
İst. Umum Sigorta	—.—	29.—
İst. Rıhtım. Dok	—.—	15.50
İst. Su T. Şirketi	—.—	5.—

Borsa harici altın fiyatı

	Dünkü	Bugünkü
Reşadiye	37.15	36.70
Külçe altın gramı	5.12	5.01
İsviçre altını	33.10	32.60
İngiliz altını	39.10	38.90

TAKVİM

İlkteşrin: Cuma

1361 H. Şevval 12	23	1358 Rumi İlkteşrin 10
Gün : 296		Hızır 171

Vakitler	Ezanı S.	Ezanı D.	Vasati S.	Vasati D.
Güneş (yarım)	1	05	7	22
Öğle	6	40	12	58
İkindi	9	38	15	56
Akşam	12	00	18	18
Yatsı	1	31	19	50
İmsak (yarım)	11	25	5	42

Sahibi ve Neşriyat Müdürü : *Z. EBÜZZİYA*

Basıldığı yer : *Matbaai EBÜZZİYA*